

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2020/592**ze dne 30. dubna 2020****o dočasných mimořádných opatřeních odchylovajících se od některých ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 za účelem řešení narušení trhu v odvětví ovoce a zeleniny a v odvětví vína způsobeného pandemií COVID-19 a opatřeními s ní spojenými**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zruší nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 219 odst. 1 ve spojení s článkem 228 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pandemie COVID-19 způsobuje závažné narušení trhu s ovocem, zeleninou a vínem v celé Unii. Opatření přijatá členskými státy za účelem řešení pandemie COVID-19, zejména rozsáhlá omezení pohybu a opatření k omezení fyzického kontaktu, měla za následek narušení dodavatelských řetězců a dočasné uzavření důležitých odbytišť pro produkty odvětví ovoce a zeleniny a odvětví vína na velkoobchodní a maloobchodní úrovni a v odvětví stravovacích služeb, např. uzavření restaurací, jídelen, barů a hotelů. Opatření související s onemocněním COVID-19 rovněž přinášejí logistické problémy, které velmi tvrdě postihují odvětví ovoce a zeleniny s rychle se kazící produkcí a odvětví vína. Opatření související s onemocněním COVID-19 rovněž způsobují potíže při sklizni ovoce a zeleniny a ve všech činnostech spojených s výrobou vína v důsledku nedostatku pracovních sil a při oslovování spotřebitelů, a to z důvodu narušení dodavatelských řetězců, logistiky a dočasného uzavření důležitých odbytišť. Tyto okolnosti značně narušují odvětví ovoce a zeleniny a odvětví vína v Unii. Zemědělci v těchto odvětvích se dostávají do finančních potíží a problémů s peněžními toky.
- (2) Vzhledem k trvání omezení uložených členskými státy k řešení pandemie COVID-19 a k jejich pravděpodobnému pokračování, dlouhodobému narušení logistických a dodavatelských řetězců, jakož i závažnému hospodářskému dopadu na hlavní odbytiště produktů odvětví ovoce a zeleniny a odvětví vína na velkoobchodní a maloobchodní úrovni a v odvětví stravovacích služeb je pravděpodobné, že vážné narušení trhu v obou odvětvích a jeho dopady budou přetrvávat, a možná se dokonce zhorší.
- (3) Vzhledem k tomuto narušení trhu a bezprecedentnímu souběhu okolností se zemědělci ve všech členských státech potýkají s mimořádnými obtížemi, pokud jde o plánování, provádění a plnění režimů podpory stanovených v člancích 32 až 38 nařízení (EU) č. 1308/2013 pro odvětví ovoce a zeleniny a v člancích 39 až 54 uvedeného nařízení pro odvětví vína. Zmíněné obtíže je proto nezbytné zmírnit odchýlením se od některých z uvedených ustanovení.
- (4) Uzané organizace producentů a sdružení organizací producentů mohou v rámci svých schválených operačních programů provádět krizová a preventivní opatření v odvětví ovoce a zeleniny, jejichž smyslem je zvýšit jejich odolnost vůči narušením trhu. Podle čl. 33 odst. 3 čtvrtého pododstavce nařízení (EU) č. 1308/2013 však tato opatření pro předcházení krizím a jejich řešení nesmí představovat více než jednu třetinu výdajů operačního programu. S cílem poskytnout těmto organizacím producentů větší flexibilitu a umožnit jim zaměřit zdroje v rámci operačních programů na řešení narušení trhu způsobeného opatřeními souvisejícími s pandemií COVID-19 by se uvedené pravidlo v roce 2020 nemělo použít.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671.

- (5) Odhaduje se, že uzavření hotelů, barů a restaurací přímo postihuje 30 % objemu, resp. 50 % hodnoty vína spotřebovávaného v Unii. Je rovněž faktem, že spotřeba vína v domácnosti nekompensuje pokles spotřeby mimo domácnost. Kromě toho není možné pořádat obvyklé oslavy a setkání, kde se víno konzumuje, např. narozeniny nebo státní svátky. Hrozí také, že neproběhne letní turistická sezóna, jejíž součástí je i vinařská turistika. Na trhu se tudíž zvyšují přebytky vína. Pěstitele révy a celé odvětví vína dále zatěžuje nedostatek pracovních sil, jenž je rovněž důsledkem pandemie, a logistické obtíže způsobené touto pandemií. Pěstitelé révy čelí stále větším problémům, pokud jde o nadcházející sklizeň: nízkým cenám, nižší spotřebě, potížím v přepravě a při prodeji.
- (6) Trh Unie s vínem zároveň čelil zhoršujícím se podmínkám už v roce 2019 a zásoby vína se nacházejí na nejvyšší úrovni od roku 2009. Za tímto vývojem stál především souběh rekordní sklizně v roce 2018 s obecným snížením spotřeby vína v Unii. Spojené státy americké, jež pro Unii představují hlavní trh pro vývoz vína, navíc na víno z Unie uvalily další dovozní cla, což mělo na vývoz dopad. Pandemie COVID-19 přinesla další ránu zranitelnému odvětví, které již není schopno efektivně prodávat nebo distribuovat své výrobky, a to především z důvodu uzavření velkých vývozních trhů a kvůli opatřením, která byla přijata k zajištění řádné karantény a omezení volného pohybu osob, zejména pak kvůli přerušení všech činností v odvětví stravovacích služeb a nemožnosti zásobovat obvyklé zákazníky. Obtíže při zásobování klíčovými vstupy, jako jsou láhve a korkové zátky potřebné pro výrobu vína, přinášejí hospodářským subjektům působícím v odvětví vína další problémy, neboť nemohou uvádět na trh víno připravené k prodeji.
- (7) Závažná narušení trhu v odvětví vína by mělo pomoci řešit odstranění určitého množství vína, které se neuvádí na trh a nelze je skladovat, z trhu Unie. Destilace vína z důvodů souvisejících s krizí v důsledku pandemie COVID-19 by se proto měla dočasně stát opatřením, které bude způsobitelné pro podporu v rámci programů podpory v odvětví vína, aby se přispělo ke zlepšení hospodářské výkonnosti výrobců vína. Aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže, neměl by být vyrobený alkohol určen pro potravinářský a nápojový průmysl a jeho použití by mělo být omezeno na průmyslové účely, včetně dezinfekčních a farmaceutických, a na účely energetické.
- (8) Dalším opatřením, které by mělo dočasně odstranit určité množství vína z trhu a které by mělo pomoci postupně zvládnout návrat k hospodářsky schůdnější situaci na trhu, je podpora na krizové skladování. Podpora na krizové skladování vína by proto měla být dočasně způsobitelná pro podporu v rámci programů podpory v odvětví vína. Aby se zabránilo tomu, že podpora bude poskytnuta dvakrát na stejné množství vína, které bylo staženo z trhu, neměli by příjemci podpory na krizové skladování obdržet podporu na nouzovou destilaci vína v rámci programů podpory odvětví vína ani vnitrostátní platby za nouzovou destilaci vína.
- (9) S cílem pomoci hospodářským subjektům reagovat na současné výjimečné okolnosti a řešit tuto nepředvídatelnou a nejistou situaci je vhodné umožnit dodatečnou flexibilitu při provádění některých opatření podle nařízení (EU) č. 1308/2013.
- (10) Aby bylo členským státům umožněno podporovat producenty vážně postižené krizí, je konkrétně nezbytné odchýlit se od čl. 44 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o opatření týkající se vzájemných fondů uvedených v článku 48 zmíněného nařízení, aby výdaje vzniklé při činnostech, které se v roce 2020 provádějí již čtvrtým rokem, mohly být způsobitelné i v případě, že vznikly předtím, než členský stát předložil příslušný návrh programu podpory. Členské státy by tak během rozpočtového roku 2020 mohly poskytnout dodatečnou podporu na správní náklady již zřízených vzájemných fondů na dalších dvanáct měsíců. V zájmu zajištění ekonomicky přiměřené podpory a odchylně od čl. 48 odst. 2 by se poskytnutá podpora neměla postupně snižovat a měla by odpovídat finančním prostředkům poskytnutým ve třetím roce provádění.
- (11) Dále je nezbytné výjimečně stanovit odchylku od čl. 46 odst. 6, čl. 47 odst. 1 a 3, čl. 49 odst. 2 a čl. 50 odst. 4 nařízení (EU) č. 1308/2013 a dočasně zvýšit maximální příspěvek Unie na opatření „restrukturalizace a přeměna vinic“, „zelená sklizeň“, „pojištění sklizně“ a „investice“. Tato dočasná opatření jsou nezbytná, protože z důvodů souvisejících s pandemií COVID-19 hospodářským subjektům vznikají a budou dále vznikat značné ztráty příjmů a dodatečné náklady dané narušeními na trhu a v jejich produkci. Zvýšení příspěvku Unie na daná opatření, a v důsledku toho snížení příspěvku příjemce by příjemcům poskytlo určitou finanční úlevu.

- (12) Flexibilita zavedená zvýšením příspěvku Unie představuje určitou formu finanční podpory, která však nevyžaduje dodatečné financování ze strany Unie, neboť nadále platí rozpočtové limity pro vnitrostátní programy podpory v odvětví vína stanovené v příloze VI nařízení (EU) č. 1308/2013. Členské státy se tak mohou rozhodnout přidělit vyšší částky na daná opatření pouze v rámci ročního rozpočtu stanoveného v uvedené příloze. Cílem vyšších finančních sazeb je tedy poskytnout podporu dotčenému odvětví za dané nestabilní situace na trhu, aniž by bylo nutné uvolnit dodatečné finanční prostředky.
- (13) Preventivní nástroj v podobě pojištění sklizně je způsobilý pro podporu z programů podpory v odvětví vína, aby se podnítil odpovědný přístup ke krizovým situacím. Článek 49 nařízení (EU) č. 1308/2013 stanoví, že podpora na pojištění sklizně přispívá k zabezpečení příjmů producentů v případě ztrát v důsledku přírodních katastrof, nepříznivých klimatických jevů, chorob rostlin nebo napadení škůdci. S ohledem na dramatický dopad pandemie COVID-19 na příjmy výrobců vína a vzhledem k občas nepřekonatelným obtížím, které vyvstávají ve všech fázích výroby vína a jeho uvádění na trh, je vhodné rozšířit podporu Unie na pojištění sklizně, pokud jsou ztráty důsledkem lidské pandemie. V těchto případech je rovněž vhodné dočasně zvýšit míru podpory Unie až na 60 %, aby se poskytla určitá finanční úleva pěstitelům révy.
- (14) Zelená sklizeň se podle článku 47 nařízení (EU) č. 1308/2013 používá jako opatření pro řízení trhu v případě, že se očekává nadměrná produkce hroznů. Pro udělení podpory Unie uvedený článek požaduje, aby byly vinné hrozny zničeny nebo odstraněny v celém zemědělském podniku. Za stávajících okolností čelí pěstitelé révy bezprecedentním obtížím při shánění pracovní síly, jež by takovou kompletní operaci provedla. Je tedy vhodné odchýlit se od této povinnosti a umožnit zničení nebo odstranění nezralých vinných hroznů v části zemědělského podniku za předpokladu, že se tato operace provede na celých pozemcích.
- (15) Z naléhavých důvodů, zejména vzhledem k přetrvávajícímu narušení trhu, jeho závažným dopadům na odvětví ovoce a zeleniny a na odvětví vína a jeho pokračování a pravděpodobnému zhoršení, je nezbytné okamžitě zasáhnout a urychleně přijmout opatření ke zmírnění jeho negativních dopadů. Prodlení v okamžitých krocích k řešení tohoto narušení trhu by mohlo zhoršit situaci v obou odvětvích a mít v nich neblahý dopad na výrobu a tržní podmínky. Vzhledem k tomu by toto nařízení mělo být přijato v souladu s postupem pro naléhavé případy stanoveným v článku 228 nařízení (EU) č. 1308/2013.
- (16) S ohledem na nutnost okamžitého zásahu by toto nařízení mělo vstoupit v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OVOCE A ZELENINA

Článek 1

Dočasná odchylka od čl. 33 odst. 3 nařízení (EU) č. 1308/2013

Odchylně od čl. 33 odst. 3 čtvrtého pododstavce nařízení (EU) č. 1308/2013 se v roce 2020 nepoužije limit jedné třetiny výdajů na opatření pro předcházení krizím a jejich řešení v rámci operačního programu podle uvedeného ustanovení.

KAPITOLA II

VÍNO

ODDÍL 1

Podpůrná krizová opatření

Článek 2

Odchyly od článku 43 nařízení (EU) č. 1308/2013

Odchylně od článku 43 nařízení (EU) č. 1308/2013 mohou být během rozpočtového roku 2020 v rámci programů podpory v odvětví vína financována opatření stanovená v článcích 3 a 4 tohoto nařízení.

Článek 3

Nouzová destilace vína

1. Na destilaci vína může být poskytnuta podpora v souladu s podmínkami stanovenými v tomto článku. Tato podpora je přiměřená.
2. Alkohol získaný destilací, na kterou je poskytnuta podpora podle odstavce 1, se použije výhradně pro průmyslové účely, včetně dezinfekčních nebo farmaceutických, nebo pro účely energetické, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže.
3. Příjemci podpory uvedené v odstavci 1 jsou vinařské podniky, které vyrábějí produkty uvedené v části II přílohy VII nařízení (EU) č. 1308/2013 nebo je uvádějí na trh, organizace producentů vína, sdružení dvou či více producentů, mezioborové organizace nebo palírný výrobků z révy vinné.
4. Způsobilé pro podporu jsou pouze náklady na dodávku vína do palíren a na destilaci tohoto vína.
5. Členské státy mohou stanovit prioritní kritéria tím, že je uvedou v programu podpory. Tato prioritní kritéria musí být založena na specifické strategii a cílech stanovených v programu podpory a musí být objektivní a nediskriminující.
6. Členské státy stanoví pravidla pro postup podávání žádostí o podporu uvedenou v odstavci 1, mezi nimiž musí být pravidla ohledně:
 - a) právnických nebo fyzických osob, které mohou žádosti podávat;
 - b) podávání a výběru žádostí, která musí zahrnovat alespoň lhůty pro podávání žádostí, pro posouzení, zda jsou jednotlivé navrhované akce vhodné, a pro oznámení výsledků výběrového řízení hospodářským subjektům;
 - c) ověřování souladu s ustanoveními o způsobilých opatřeních a nákladech uvedených v odstavci 4 a s prioritními kritérii, pokud se prioritní kritéria uplatňují;
 - d) výběru žádostí, která musí zahrnovat alespoň váhu přidělenou jednotlivým prioritním kritériím, pokud se prioritní kritéria uplatňují;
 - e) podmínek vyplácení záloh a skládání jistot.
7. Členské státy stanoví výši podpory příjemcům na základě objektivních a nediskriminačních kritérií.
8. Odchylně od čl. 44 odst. 3 nařízení (EU) č. 1308/2013 mohou členské státy poskytnout na opatření uvedené v tomto článku vnitrostátní platby v souladu s pravidly Unie pro státní podporu.

9. Na podporu na nouzovou destilaci vína se obdobně použijí články 1 a 2, článek 43 a články 48 až 54 a článek 56 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149 ⁽²⁾ a články 1, 2 a 3, články 19 až 23, články 25 až 31, čl. 32 odst. 1 druhý pododstavec a články 33 až 40 prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/1150 ⁽³⁾.

Článek 4

Podpora na krizové skladování vína

1. U vína může být poskytnuta podpora na krizové skladování v souladu s podmínkami stanovenými v tomto článku.
2. Aby se zabránilo tomu, že podpora bude poskytnuta dvakrát na stejné množství vína, které bylo staženo z trhu, nemohou příjemci, kteří dostávají podporu na krizové skladování určitého množství vína, obdržet na stejné množství vína podporu na nouzovou destilaci podle článku 3 tohoto nařízení ani vnitrostátní platby na nouzovou destilaci vína podle článku 216 nařízení (EU) č. 1308/2013.
3. Příjemci podpory uvedené v odstavci 1 jsou vinařské podniky, které vyrábějí produkty uvedené v části II přílohy VII nařízení (EU) č. 1308/2013 nebo je uvádějí na trh, organizace producentů vína, sdružení dvou či více producentů nebo mezioborové organizace.
4. Členské státy stanoví pravidla pro postup podávání žádostí o podporu uvedenou v odstavci 1, mezi nimiž musí být pravidla ohledně:
 - a) právnických nebo fyzických osob, které mohou žádosti podávat;
 - b) podávání a výběru žádostí, která musí zahrnovat alespoň lhůty pro podávání žádostí, pro posouzení, zda jsou jednotlivé navrhované akce vhodné, a pro oznámení výsledků výběrového řízení hospodářským subjektům;
 - c) ověřování souladu s podmínkami podpory stanovenými v tomto článku a s ustanoveními o prioritních kritériích, pokud se prioritní kritéria uplatňují;
 - d) výběru žádostí, která musí zahrnovat alespoň váhu přidělenou jednotlivým prioritním kritériím, pokud se prioritní kritéria uplatňují;
 - e) podmínek vyplácení záloh a skládání jistot.
5. Členské státy mohou stanovit prioritní kritéria, aby se mohla dát přednost určitým příjemcům, tím, že je uvedou v programu podpory. Tato prioritní kritéria musí být založena na specifické strategii a cílech stanovených v programu podpory a musí být objektivní a nediskriminující.
6. Členské státy posoudí žádosti na základě podrobného popisu navrhovaných opatření ze strany žadatele a navržených lhůt pro jejich provedení.
7. Odchylně od čl. 44 odst. 3 nařízení (EU) č. 1308/2013 mohou členské státy poskytnout na opatření uvedené v tomto článku vnitrostátní platby v souladu s pravidly Unie pro státní podporu.
8. Na podporu na krizové skladování vína se obdobně použijí články 1 a 2, článek 43 a články 48 až 54 a článek 56 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149 a články 1, 2 a 3, články 19 až 23, články 25 až 31, čl. 32 odst. 1 druhý pododstavec a články 33 až 40 prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/1150.

⁽²⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149 ze dne 15. dubna 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o vnitrostátní programy podpory v odvětví vína, a mění nařízení Komise (ES) č. 555/2008 (Úř. věst. L 190, 15.7.2016, s. 1).

⁽³⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1150 ze dne 15. dubna 2016, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o vnitrostátní programy podpory v odvětví vína (Úř. věst. L 190, 15.7.2016, s. 23).

ODDÍL 2

Odchyly od zvláštních podpůrných opatření

Článek 5

Odchyly od čl. 44 odst. 2 a čl. 48 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013

1. Odchylně od čl. 44 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013 lze v rozpočtovém roce 2020 poskytnout podporu na zřízení vzájemných fondů podle článku 48 uvedeného nařízení u výdajů vzniklých před předložením příslušných návrhů programů podpory v souvislosti s činnostmi, u nichž v roce 2019 došlo k dovršení třetího roku provádění.
2. Odchylně od čl. 48 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013 lze podporu na zřízení vzájemných fondů v souvislosti s činnostmi, u nichž v roce 2019 došlo k dovršení třetího roku provádění, poskytnout v podobě postupně se nesnižující podpory na pokrytí správních nákladů fondů, a tato podpora odpovídá finančním prostředkům poskytnutým ve třetím roce provádění.

Článek 6

Odchyly od čl. 46 odst. 6 nařízení (EU) č. 1308/2013

Odchylně od čl. 46 odst. 6 nařízení (EU) č. 1308/2013 nepřesáhne příspěvek Unie na skutečné náklady restrukturalizace a přeměny vinic 60 %. Příspěvek Unie na náklady spojené s restrukturalizací a přeměnou vinic v méně rozvinutých regionech nepřesáhne 80 %.

Článek 7

Odchyly od čl. 47 odst. 1 a 3 nařízení (EU) č. 1308/2013

1. Odchylně od čl. 47 odst. 1 nařízení (EU) č. 1308/2013 se v průběhu rozpočtového roku 2020 „zelenou sklizní“ rozumí úplné zničení nebo odstranění nezralých vinných hroznů v celém zemědělském podniku nebo v jeho části za předpokladu, že zelená sklizeň probíhá na celých pozemcích.
2. Odchylně od čl. 47 odst. 3 druhé věty nařízení (EU) č. 1308/2013 podpora poskytnutá na zelenou sklizeň nepřesáhne 60 % sumy přímých nákladů na zničení nebo odstranění vinných hroznů a ztráty příjmů spojené s takovým zničením nebo odstraněním.

Článek 8

Odchyly od čl. 49 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013

Odchylně od čl. 49 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) č. 1308/2013 nepřesáhne finanční příspěvek Unie na podporu na pojištění sklizně 60 % nákladů na pojistné hrazené producenty jako pojištění:

- a) proti ztrátám uvedeným v čl. 49 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 1308/2013 a proti jiným ztrátám způsobeným nepříznivými klimatickými jevy;
- b) proti ztrátám způsobeným zvířaty, chorobami rostlin nebo napadením škůdci;
- c) proti ztrátám způsobeným lidskými pandemiemi.

Článek 9

Odchyly od čl. 50 odst. 4 nařízení (EU) č. 1308/2013

Odchylně od čl. 50 odst. 4 nařízení (EU) č. 1308/2013 se u příspěvku Unie použijí tyto maximální míry podpory týkající se způsobilých investičních nákladů:

- a) 60 % v méně rozvinutých regionech;
- b) 50 % v jiných než méně rozvinutých regionech;

- c) 80 % v nejvzdálenějších regionech uvedených v článku 349 Smlouvy o fungování EU;
- d) 75 % na menších ostrovech v Egejském moři vymezených v čl. 1 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 229/2013 ⁽⁴⁾.

Článek 10

Použití dočasně zvýšeného příspěvku Unie

Článek 6, čl. 7 odst. 2 a články 8 a 9 se použijí na činnosti vybrané příslušnými orgány členských států ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost a nejpozději dne 15. října 2020.

KAPITOLA III

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 11

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 30. dubna 2020.

Za Komisi

Ursula VON DER LEYEN

Předsedkyně

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 229/2013 ze dne 13. března 2013, kterým se stanoví zvláštní opatření v oblasti zemědělství ve prospěch menších ostrovů v Egejském moři a zrušuje nařízení Rady (ES) č. 1405/2006 (Úř. věst. L 78, 20.3.2013, s. 41).